

Jerzy Bagrowicz. *Czy wiemy co sprawujemy? Wtajemniczenie w liturgię Mszy Świętej*. Włocławek: Wydawnictwo Duszpasterstwa Rolników 2012 ss. 240. ISBN: 978-83-7401-327-7.

Swoją wielką troskę o właściwe uczestnictwo wiernych we Mszy Świętej Kościół wypowiedział w pierwszym dokumencie Soboru Watykańskiego II – Konstytucji o liturgii świętej *Sacrosanctum Concilium* z 4 grudnia 1963 r. Chodziło o to, aby chrześcijanie podczas tego misterium wiary nie byli obecni jako obcy i milczący widzowie, lecz aby Mszę Świętą dobrze zrozumieli i uczestniczyli w niej świadomie, pobożnie i czynnie, byli kształtowani przez słowo Boże, przyjmowali Komunię św., składali Bogu dziękczynienie oraz ofiarowali Ciało i Krew Chrystusa oraz uczyli się samych siebie składać w ofierze (por. KL 48).

Troskę Ojców soborowych w pełni podziela ks. prof. dr hab. Jerzy Bagrowicz, który w ostatnim czasie wydał książkę pt. *Czy wiemy, co sprawujemy? Wtajemniczenie w liturgię Mszy Świętej* (Włocławek 2012). Jest to zbiór homilii i katechez mistagogicznych, wprowadzających w liturgię Eucharystii. Autor wygłosił je podczas Mszy Świętej, w konkretnej wspólnoty parafialnej w Toruniu. Pozycja ta została przygotowana w trosce o owocne uczestnictwo we Mszy Świętej, a także jako odpowiedź na zapotrzebowanie ze strony słuchaczy.

Książka zawiera cykl 47 katechez i homilii wprowadzających uczestników Eucharystii do godnego jej sprawowania. Są one poprzedzone dwoma rozważaniami wstępnymi. W pierwszym Autor ukazuje Eucharystię niedzielą jako radosne spotkanie, w czasie którego Kościół parafialny, zgromadzony przy stole Bożego słowa i Ciała Pańskiego, świętuje pamiątkę zmartwychwstania Chrystusa, Jego zwycięstwo nad grzechem i śmiercią. Natomiast rodzina – domowy Kościół – ma oprócz tego szansę spotkania się przy wspólnym posiłku. W drugim rozważaniu Czytelnik zostaje wprowadzony do kościoła – miejsca celebrowania Eucharystii. Autor przypomina mu jego pierwsze wejście do kościoła, kiedy to w sakramencie chrztu stał się dzieckiem Bożym i został włączony do wspólnoty Kościoła, do ludu kapłańskiego, otrzymując prawo składania Bogu razem z kapłanem Najświętszej Ofiary.

Cykl 47 katechez i homilii porusza tematykę obecną w całej Mszy Świętej. Rozpoczyna się omówieniem procesji wejścia celebransa i ministrantów („Oto przychodzi

Chrystus nasz Pan i Zbawiciel”) i kończy się liturgią rozesłania („Niech was błogosławi Bóg wszechmogący”). Autor zatrzymuje się przy każdym symbolicznym geście, znaku, obrzędzie, omawia je i wyjaśnia, a także wprowadza w odpowiednie uczestnictwo w nim. To, co jest zapewne jednym z największych atutów tej publikacji, to język, którym posługuje się Autor. Pomimo że ks. prof. dr hab. Jerzy Bagrowicz jest wybitnym naukowcem, w tej konkretnej pozycji przyjmuje rolę narratora, który dzieli się swoim doświadczeniem, używając przy tym języka komunikatywnego, obrazowego, który zapada nie tylko w pamięć, ale i serce. Troska Księdza Profesora, aby niczego nie pominąć z tych licznych elementów Mszy Świętej, jest tak wielka, że zauważa on nawet najdrobniejsze szczegóły. I tak np. podkreśla jako „pierwszy moment rozpoczęcia niedzielnej mszy.... samo gromadzenie się wiernych, wejście do kościoła i przeżegnanie się wodą święconą”. Ta pasterska odpowiedzialność za Eucharystię i troska, aby ten, który z kapłanem ją celebrowa, nie czuł się na niej obcym i milczącym widzem, lecz by przez obrzędy i modlitwy tę tajemnicę dobrze zrozumiał, w świętej czynności uczestniczył świadomie, pobożnie i czynnie (por. KL 48), jest widoczna na każdej stronie tej bardzo cennej i wartościowej książki.

Należy podkreślić dialogiczny charakter katechez i homilii zaproponowanych przez ks. prof. Jerzego Bagrowicza, w książce, w której nawet tytuł jest niezwykle intrygujący. Jej Czytelnik ani na moment nie może się wyłączyć, gdyż jest wprost zasypywany drążącymi określony temat pytaniami. A dawane na nie odpowiedzi, poruszając jego umysł, wolę i uczucia, nie tylko przybliżają mu określoną prawdę, ale również pomagają w formowaniu odpowiednich dla uczestnictwa w Eucharystii postaw. Ponadto dużą wartością zawartych tu rozważań jest – jak już zostało wspomniane – ich przeżyciowy charakter, rodzaj osobistego świadectwa. Autentyczność tej książki sprawia, że po jej lekturze odnosi się wrażenie, że Ksiądz Profesor „karmi nas tym, czym sam żyje”.

Omawiana publikacja, zatytułowana *Czy wiemy, co sprawujemy? Wtajemniczenie w liturgię Mszy Świętej*, wydana w 50. rocznicę święceń kapłańskich ks. prof. dr hab. Jerzego Bagrowicza, jako wyraz wdzięczności Jezusowi za dar kapłaństwa i posługiwanie Eucharystii, zasługuje ze wszech miar na polecenie nie tylko świeckim uczestnikom Mszy Świętej, ale również duszpasterzom, katechetom i kaznodziejom. Jest to bowiem doskonała pomoc zarówno dla animatorów małych grup religijnych, katechetów przygotowujących dzieci i młodzież do pełnego uczestnictwa we Mszy Świętej, a także dla kaznodziejów przygotowujących niedzielne kazania i homilie.

Helena Słotwińska
Katedra Katechetyki Integralnej
w Instytucie Teologii Pastoralnej i Katechetyki KUL